

Sygn. akt II CSK 42/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. P. i N. S. P.

przeciwko R. N.

o ochronę dóbr osobistych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 czerwca 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 11 maja 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwotę
540 (pięćset czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący w niniejszej sprawie nie określił, na którą z powyższych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania się powołuje, a ograniczył się do stwierdzenia, że istnieje konieczność rozpatrzenia przez sąd kwestii: „1) naruszenia przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art. 233 § 1 w zw. z art. 232 zd. 2 i art. 278 § 1 k.p.c.; 2) czy w świetle przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art. 227 k.p.c., art. 233 k.p.c. i 328 k.p.c., zasadne jest dopuszczenie przez sąd dowodu uzyskanego w sposób bezprawny; 3) czy w świetle przepisów prawa materialnego, zwłaszcza art. 24 k.c., zasadne jest uznanie, iż zaniechanie naruszenia i przywrócenia stanu zgodnego z prawem oznacza zaniechanie posiadania przez pozwanego 2 psów, podczas gdy nie jest to działanie w sensie pozytywnym; 4) czy w świetle przepisów prawa materialnego, zwłaszcza art. 23 w zw. z art. 24 § 1 k.c. i art. 144 k.c. zasadne jest uznanie, już szczerkanie psów zakłóca korzystanie z ich nieruchomości ponad przeciętną miarę i jest działaniem bezprawnym”. Te pytania skarżący podsumował stwierdzeniem, że prawidłowa ocena materiału dowodowego i wykładnia przepisów mających zastosowanie w sprawie powinna doprowadzić Sądy do wniosku, że pozwany nie narusza dóbr osobistych powodów.

Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art.

398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego w tym przedmiocie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2014 r., I CSK 510/13, nie publ.).

Z powyższego wynika, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia jest możliwe w razie spełnienia takich warunków formalnych, których skarżący nie spełnił. Wprawdzie wyodrębnił w skardze kasacyjnej część odnoszącą się do przedsądu, ale ograniczył się w niej do sformułowania zacytowanych pytań, bez powiązania ich z przesłankami przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i bez przytoczenia okoliczności wskazujących na to, że Sąd Najwyższy powinien zająć wobec nich stanowisko. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że chociażby ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Należy przy tym podkreślić, że spełnieniem tego wymagania nie jest przedstawienie dowolnych argumentów uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania, istotnych tylko w ocenie skarżącego. Uzasadnienie omawianego wniosku, ze względu na związek z przedsądem, musi ściśle nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie może się ono jednak ograniczać jedynie do powtórzenia ich treści, z pominięciem odpowiedniego wyводу jurydycznego (postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.).

Jeśli w zamyśle skarżącego sformułowane przez niego pytania miały stanowić zagadnienie prawne, o jakim mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to trzeba zauważyć, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie takiego zagadnienia prawnego wymaga

przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (nie publ.), Sąd Najwyższy przyjął, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie, jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Problemy sformułowane przez skarżącego nie mają cech opisanych wyżej, a odpowiedzi, jakie należy na nie udzielić nasuwają się albo jako oczywiste, albo wiążą się ściśle z subsumpcją ustalonych faktów pod przepisy zastosowane w sprawie przez Sąd drugiej instancji. Skarżący pomija przy tym, że roszczenie zgłoszone przez powodów zostało przez Sąd drugiej instancji rozważone nie tylko w kontekście podstawy z art. 23 i 24 k.c., ale też - trafniej - art. 144 k.c., a z ustaleń faktycznych, którymi Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej byłby związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) wynika, że zorganizowana przez pozwanego przy ogrodzeniu z posesją powodów hodowla psów powoduje przekraczające przeciętną miarę negatywne oddziaływania na ich nieruchomość.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 8 ust. 1 pkt 2, w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800), orzeczono jak w postanowieniu.

